

SỞ GD&ĐT HẢI DƯƠNG

KÌ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI TỈNH

LỚP 9 THCS NĂM HỌC 2014 – 2015

MÔN THI: TOÁN

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

Thời gian làm bài: 150 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 24/03/2015

(Đề thi gồm có 01 trang)

Câu 1 (2,0 điểm):

a) Tính giá trị của biểu thức: $A = 2x^3 + 3x^2 - 4x + 2$

với $x = \sqrt{2 + \sqrt{\frac{5+\sqrt{5}}{2}}} + \sqrt{2 - \sqrt{\frac{5+\sqrt{5}}{2}}} - \sqrt{3-\sqrt{5}} - 1$

b) Cho x, y thỏa mãn:

$$\sqrt{x+2014} + \sqrt{2015-x} - \sqrt{2014-x} = \sqrt{y+2014} + \sqrt{2015-y} - \sqrt{2014-y}$$

Chứng minh: $x = y$

Câu 2 (2,0 điểm):

a) Giải phương trình $x^3 + (x+1)\sqrt{x+1} + 2\sqrt{2} = (x + \sqrt{x+1} + \sqrt{2})^3$

b) Giải hệ phương trình sau:
$$\begin{cases} 3x^2 + xy - 4x + 2y = 2 \\ x(x+1) + y(y+1) = 4 \end{cases}$$

Câu 3 (2,0 điểm):

a) Tìm số nguyên tố p sao cho các số $2p^2 - 1$; $2p^2 + 3$; $3p^2 + 4$ đều là số nguyên tố.

b) Tìm các số nguyên dương x, y, z thỏa mãn: $3x^2 - 18y^2 + 2z^2 + 3y^2z^2 - 18x = 27$.

Câu 4 (3,0 điểm):

Cho đường tròn $(O;R)$ đường kính BC . Gọi A là điểm thỏa mãn tam giác ABC nhọn. AB, AC cắt đường tròn trên tại điểm thứ hai tương ứng là E và D . Trên cung $\widehat{BC}$ không chứa D lấy $F (F \neq B, C)$. AF cắt BC tại M , cắt đường tròn $(O;R)$ tại $N (N \neq F)$ và cắt đường tròn ngoại tiếp tam giác ADE tại $P (P \neq A)$.

a) Giả sử $\widehat{BAC} = 60^\circ$, tính DE theo R .

b) Chứng minh $AN.AF = AP.AM$

c) Gọi I, H thứ tự là hình chiếu vuông góc của F trên các đường thẳng BD, BC . Các đường thẳng IH và CD cắt nhau ở K . Tìm vị trí của F trên cung $\widehat{BC}$ để biểu thức $\frac{BC}{FH} + \frac{BD}{FI} + \frac{CD}{FK}$ đạt giá trị nhỏ nhất.

Câu 5 (1,0 điểm):

Cho các số dương x, y, z thay đổi thỏa mãn: $xy + yz + zx = xyz$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức: $M = \frac{1}{4x+3y+z} + \frac{1}{x+4y+3z} + \frac{1}{3x+y+4z}$.

----- HẾT -----

Họ và tên thí sinh: .....Số báo danh .....

Chữ kí giám thị 1 ..... Chữ kí giám thị 2 .....

SỞ GD&ĐT HẢI DƯƠNG

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI TỈNH

MÔN TOÁN LỚP 9 THCS NĂM HỌC 2014 – 2015

Lưu ý: Thí sinh làm theo các khác đúng vẫn cho điểm tối đa. Điểm bài thi làm tròn đến 0,25 điểm

CÂU	PHẦN	NỘI DUNG	ĐIỂM
Câu 1 2,0 điểm	a) 1,0điểm	Đặt $a = \sqrt{2 + \sqrt{\frac{5+\sqrt{5}}{2}}} + \sqrt{2 - \sqrt{\frac{5+\sqrt{5}}{2}}}$, $a > 0$	0,25
		$a^2 = 4 + 2\sqrt{4 - \frac{5+\sqrt{5}}{2}} = 4 + \sqrt{6 - 2\sqrt{5}} = 4 + \sqrt{(\sqrt{5}-1)^2} = 3 + \sqrt{5} \Rightarrow a = \sqrt{3 + \sqrt{5}}$	
		$\Rightarrow x = \sqrt{3 + \sqrt{5}} - \sqrt{3 - \sqrt{5}} - 1 = \sqrt{\frac{6+2\sqrt{5}}{2}} - \sqrt{\frac{6-2\sqrt{5}}{2}} - 1 = \frac{\sqrt{5}+1}{\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{5}-1}{\sqrt{2}} - 1 = \sqrt{2} - 1$	0,25
		$x = \sqrt{2} - 1 \Rightarrow x^2 + 2x - 1 = 0$	0,25
		$B = 2x^3 + 3x^2 - 4x + 2$ $B = 2x(x^2 + 2x - 1) - (x^2 + 2x - 1) + 1 = 1$	0,25
	b) 1,0điểm	$\sqrt{x+2014} + \sqrt{2015-x} - \sqrt{2014-x} = \sqrt{y+2014} + \sqrt{2015-y} - \sqrt{2014-y}$ (1) ĐKXĐ: $-2014 \leq x; y \leq 2014$ (1) $\Leftrightarrow \sqrt{x+2014} - \sqrt{y+2014} + \sqrt{2015-x} - \sqrt{2015-y} + \sqrt{2014-y} - \sqrt{2014-x} = 0$ Nếu x khác y và $-2014 \leq x; y \leq 2014$ thì $\sqrt{x+2014} + \sqrt{y+2014} > 0$; $\sqrt{2015-x} + \sqrt{2015-y} > 0$; $\sqrt{2014-x} + \sqrt{2014-y} > 0$, do đó (1)	0,25
		$\Leftrightarrow (x-y) \left(\frac{1}{\sqrt{x+2014} + \sqrt{y+2014}} - \frac{1}{\sqrt{2015-x} + \sqrt{2015-y}} + \frac{1}{\sqrt{2014-x} + \sqrt{2014-y}} \right) = 0$ (2)	0,25
		Khi đó dễ chứng tỏ $\frac{1}{\sqrt{2014-x} + \sqrt{2014-y}} - \frac{1}{\sqrt{2015-x} + \sqrt{2015-y}} > 0$	0,25
		Mà $x-y \neq 0$ nên (2) vô lý vì VT(2) luôn khác 0 Nếu x=y dễ thấy (1) đúng. Vậy x = y.	0,25
		$x^3 + (x+1)\sqrt{x+1} + 2\sqrt{2} = (x + \sqrt{x+1} + \sqrt{2})^3$ (1) ĐKXĐ: $x \geq -1$ Đặt: $y = \sqrt{x+1}; z = \sqrt{2}$ Khi đó (1) có dạng: $x^3 + y^3 + z^3 = (x+y+z)^3$ (2) Chứng minh được (2) $\Leftrightarrow (x+y)(x+z)(z+x) = 0$	0,25
Với: $x+y=0 \Leftrightarrow x + \sqrt{x+1} = 0 \Leftrightarrow \sqrt{x+1} = -x \Rightarrow x = \frac{1-\sqrt{5}}{2}$ (Thỏa mãn)		0,25	
Với: $x+z=0 \Leftrightarrow x + \sqrt{2} = 0 \Leftrightarrow x = -\sqrt{2}$ (không thỏa mãn).	0,25		
Với: $y+z=0 \Leftrightarrow \sqrt{x+1} + \sqrt{2} = 0$ - vô nghiệm Vậy phương trình có nghiệm: $x = \frac{1-\sqrt{5}}{2}$	0,25		

		$\begin{cases} 3x^2 + xy - 4x + 2y = 2 \\ x(x+1) + y(y+1) = 4 \end{cases}$ $\Leftrightarrow \begin{cases} 3x^2 + xy - 4x + 2y - 2 = 0 \\ x^2 + y^2 + x + y - 4 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x^2 + xy - y^2 - 5x + y + 2 = 0 \\ x^2 + y^2 + x + y - 4 = 0 \end{cases}$	0.25
	b) 1,0 điểm	Ta có: $2x^2 + xy - y^2 - 5x + y + 2 = 0 \Leftrightarrow (y+x-2)(y-2x+1) = 0$ $\Leftrightarrow y = 2-x$ hoặc $y = 2x-1$	0.25
		Với $y = 2-x$ thay vào (2) ta được: $x^2 - 2x + 1 = 0$ suy ra $x = 1$ Ta được nghiệm (1;1)	0.25
		$y = 2x-1$ thay vào (2) ta được: $5x^2 - x - 4 = 0$, suy ra $x = 1; x = \frac{-4}{5}$ Ta được nghiệm (1;1) và $(\frac{-4}{5}; \frac{-13}{5})$ Vậy hệ có nghiệm (1;1) và $(\frac{-4}{5}; \frac{-13}{5})$	0.25
Câu 3 2,0 điểm		a) 1.0 điểm	Tìm số nguyên tố p sao cho các số $2p^2 - 1; 2p^2 + 3; 3p^2 + 4$ đều là số nguyên tố. +) Nếu $p=7k+i$; k, i nguyên, i thuộc tập $\{\pm 1; \pm 2; \pm 3\}$. Khi đó p^2 chia cho 7 có thể dư: 1;4;2
	Xét $p > 2 \Rightarrow 2p^2 - 1; 2p^2 + 3 \& 3p^2 + 4 > 7$ Nếu p^2 chia cho 7 dư 1 thì $3p^2 + 4$ chia hết cho 7 nên trái GT Nếu p^2 chia cho 7 dư 4 thì $2p^2 - 1$ chia hết cho 7 nên trái GT Nếu p^2 chia cho 7 dư 2 thì $2p^2 + 3$ chia hết cho 7 nên trái GT		0.25
	+) Xét $p=2$ thì $3p^2 + 4 = 16$ (loại)		0.25
	+) Xét $p=7k$, vì p nguyên tố nên $p=7$ là nguyên tố, có: $2p^2 - 1 = 97; 2p^2 + 3 = 101; 3p^2 + 4 = 151$ đều là các số nguyên tố Vậy $p = 7$		0.25
	b) 1,0 điểm		Giải thiết $\Leftrightarrow 3(x-3)^2 - 18y^2 + 2z^2 + 3y^2z^2 = 54$ (1) +) Lập luận để $z^2 \mathbb{M} \Rightarrow z \mathbb{M} \Rightarrow z^2 \mathbb{M} \Rightarrow z^2 \geq 9$ (*)
		(1) $\Leftrightarrow 3(x-3)^2 + 2z^2 + 3y^2(z^2 - 6) = 54$ (2) (2) $\Rightarrow 54 = 3(x-3)^2 + 2z^2 + 3y^2(z^2 - 6) \geq 3(x-3)^2 + 2.9 + 3y^2.3$ $(x-3)^2 + 3y^2 \leq 12$ $\Rightarrow y^2 \leq 4 \Rightarrow y^2 = 1; y^2 = 4$ vì y nguyên dương	0,25
		Nếu $y^2 = 1 \Leftrightarrow y = 1$ thì (1) có dạng: $3(x-3)^2 + 5z^2 = 72 \Rightarrow 5z^2 \leq 72 \Rightarrow z^2 \leq \frac{72}{5} \Rightarrow z^2 = 9 \Rightarrow z = 3$ (vì có (*)) Khi đó $3(x-3)^2 = 27 \Rightarrow (x-3)^2 = 9$, x nguyên dương nên tìm được $x=6$	0,25
		Nếu $y^2 = 4 \Leftrightarrow y = 2$ (vì y nguyên dương) thì (1) có dạng:	0,25

	<p>Lý luận tam giác DFK đồng dạng tam giác BFH nên: $\frac{DK}{FK} = \frac{BH}{FH}$</p> <p>Tương tự tam giác CFK đồng dạng tam giác BFI nên: $\frac{CK}{FK} = \frac{BI}{FI}$</p> <p>Suy ra: $\frac{DC}{FK} = \frac{BH}{FH} - \frac{BI}{FI}$</p>	0,25
	<p>$\frac{DC}{FK} + \frac{BD}{FI} = \frac{BH}{FH} + \frac{BD}{FI} - \frac{BI}{FI} = \frac{BH}{FH} + \frac{ID}{FI}$</p> <p>Mà $\frac{ID}{FI} = \frac{HC}{FH}$ suy ra: $\frac{DC}{FK} + \frac{BD}{FI} = \frac{BH}{FH} + \frac{HC}{FH} = \frac{BC}{FH}$</p>	0,25
	<p>Vậy $\frac{BC}{FH} + \frac{BD}{FI} + \frac{CD}{FK} = \frac{2BC}{FH}$ nên $\frac{BC}{FH} + \frac{BD}{FI} + \frac{CD}{FK}$ nhỏ nhất khi FH lớn nhất khi F là trung điểm cung BC</p>	0,25
<p>Câu 5 1,0 điểm</p>	<p>Có $xy + yz + zx = xyz \Leftrightarrow \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 1$ (1)</p> <p>Ta chứng minh với x, y dương: $\frac{a^2}{x} + \frac{b^2}{y} \geq \frac{(a+b)^2}{x+y}$ (*)</p> <p>(*) $\Leftrightarrow \left(\frac{a^2}{x} + \frac{b^2}{y}\right)(x+y) \geq (a+b)^2 \Leftrightarrow a^2 \frac{y}{x} + b^2 \frac{x}{y} \geq 2ab$</p> <p>$\Leftrightarrow \left(a\sqrt{\frac{y}{x}} - b\sqrt{\frac{x}{y}}\right)^2 \geq 0$ luôn đúng; "=" $\Leftrightarrow a\sqrt{\frac{y}{x}} - b\sqrt{\frac{x}{y}} = 0 \Leftrightarrow a = b\frac{x}{y}$</p>	0,25
	<p>Áp dụng(*) ta có: $\frac{1^2}{y} + \frac{1^2}{z} \geq \frac{(1+1)^2}{y+z} = \frac{2^2}{y+z}$ ("=" $\Leftrightarrow y : z = 1$)</p> <p>$\Rightarrow \frac{2^2}{2y} + \frac{2^2}{y+z} \geq \frac{(2+2)^2}{3y+z} = \frac{4^2}{3y+z}$ ("=" $\Leftrightarrow 2y = y+z \Leftrightarrow y = z$)</p> <p>$\Rightarrow \frac{4^2}{4x} + \frac{4^2}{3y+z} \geq \frac{(4+4)^2}{4x+3y+z} = \frac{64}{4x+3y+z}$ ("=" $\Leftrightarrow 4x = 3y+z$)</p>	0,25
	<p>$\Rightarrow \frac{64}{4x+3y+z} \leq \frac{4^2}{4x} + \frac{2^2}{2y} + \frac{1^2}{y} + \frac{1^2}{z} = \frac{4}{x} + \frac{3}{y} + \frac{1}{z}$ ("=" $\Leftrightarrow 4x = 3y+z$ & $y = z \Leftrightarrow x=y=z$)</p>	0,25
	<p>Tương tự: $\frac{64}{x+4y+3z} \leq \frac{1}{x} + \frac{4}{y} + \frac{3}{z}$ ("=" $\Leftrightarrow x = y = z$)</p> <p>$\frac{64}{3x+y+4z} \leq \frac{3}{x} + \frac{1}{y} + \frac{4}{z}$ ("=" $\Leftrightarrow x = y = z$)</p> <p>$M = \frac{1}{4x+3y+z} + \frac{1}{x+4y+3z} + \frac{1}{3x+y+4z} \leq \frac{1}{8} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) = \frac{1}{8}$ (theo (1))</p> <p>Vậy M đạt GTLN là $\frac{1}{8}$ khi $x = y = z = 3$ (theo (1))</p>	0,25